Dokumenttyp	Ansvarig verksamhet	Organisation	Version
Rutin	Vårdvalskontor	Region Värmland	3
Dokumentägare	**Fastställare**	**Giltig fr.o.m.**	**Giltig t.o.m.**
Eric Le Brasseur Allmänläkarkonsult	Henrik Svensson Biträdande hälso- och sjukvårdsdirektör	2026-11-17	2028-11-16

Handläggning av lipödem

Gäller för: Hälsa och rehabilitering, Vårdcentralsområde norra Karlstad, Vårdcentralsområde norra Värmland, Vårdcentralsområde södra Karlstad, Vårdcentralsområde västra Värmland, Vårdcentralsområde östra Värmland

Samtliga vårdcentraler i Värmland inom Vårdval vårdcentral

Bakgrund

Lipödem är en kronisk åkomma karakteriserad av oproportionerlig fettfördelning i kroppen. Fettet ansamlas på extremiteterna, framför allt på benen. Utbredningen är symmetrisk och mer uttalad proximalt, vilket står i kontrast mot ofta smala vrister och handleder.

Det finns en ärftlig benägenhet att utveckla tillståndet, vilket ofta debuterar i samband med en hormonell förändring som efter pubertet eller graviditet. I stort sett drabbas endast kvinnor. När viktuppgången tilltar kan värk och intensiv tyngdkänsla tillstöta. En inflammatorisk och oxidativ stress i fettväven anses ligga bakom smärtan och ömheten. Lipödem innebär namnet till trots inte ett ödem, eftersom det inte finns någon dysfunktion i lymfsystemet och ingen ökad mängd vätska i fettväven. I majoriteten av fall föreligger övervikt eller fetma. Ett sekundärt underbensödem kan föreligga. Det finns en ökad koppling till psykisk ohälsa, framför allt depression, ångest och ätstörningsproblematik. Självbild och självförtroende kan vara nedsatta.

Det finns ingen botande behandling för lipödem. Livsstilsinriktade åtgärder, utbildning om tillståndet, delaktighet och vid behov psykologiskt stöd är grundpelare i behandlingen.

Jojo-bantning kan försämra besvären.

Vid sekundära ödem kan kompressionsbehandling vara aktuellt.

Lymfdränage är inte aktuellt i avsaknad av lymfödem.

Fettsugning rekommenderas generellt inte då det saknas tillräcklig evidens.

Behandling som kan erbjudas inom Region Värmland

1. Kost- och motionsråd kan erbjudas till exempel via Vårdcentral Värmland. FAR och remiss till friskvården kan rekommenderas.
2. Fysioterapi vid värk för råd om individanpassad träning/behandling.
3. Vid behov av psykologiskt stöd eller behandling av samtidig psykisk ohälsa kan en kontakt med samtalsmottagning erbjudas.
4. Remiss för kompressionsbehandling, i första hand stödstrumpor, vid underbensödem.
5. Bariatrisk kirurgi kan övervägas om indikation föreligger.
6. Fettsugning på specialistenhet subventioneras inte via regionen och därmed inte heller kompressionsbandage före och efter dylikt ingrepp.

Referenser

Lipödem (sbu.se)
JWC Lipoedema Supp0210.indd (gdlymph.eu)

Utarbetad av: Eric Le Brasseur